

अष्टचिंशोऽध्यायः ।

जड उवाच ॥

दत्तात्रेयं ततो विप्रं प्रणिपत्य स पार्थिवः ।
 प्रत्युवाच महात्मानं प्रश्रयावनतो वचः ॥ १ ॥
 सम्यक् प्रपश्यतो ब्रह्मन् मम दुःखं न किञ्चन ।
 असम्यग्दर्शिनो मग्नाः सर्वदैवासुखास्मावे ॥ २ ॥
 यस्मिन् यस्मिन्ममासक्ता बुद्धिः पुंसः प्रजायते ।
 ततस्ततः समादाय दुःखान्येव प्रयच्छति ॥ ३ ॥
 मार्जारभक्षिते दुःखं यादृशं गृहकुक्कुटे ।
 न तादृक्ष्यमताशून्ये कलविक्लेऽथ मूषिके ॥ ४ ॥
 सोऽहं न दुःखी न सुखी यतोऽहं प्रकृतेः परः ।
 यो भूताभिभवो भूतैः सुखदुःखात्मको हि सः ॥ ५ ॥

दत्तात्रेय उवाच ॥

एवमेतन्नरव्याघ्र यथैतद्वाहृतं त्वया ।
 ममेति मूलं दुःखस्य न ममेति च निर्दतेः ॥ ६ ॥
 मत्प्रश्नादेव ते ज्ञानमुत्पन्नमिदमुत्तमं ।
 ममेति प्रत्ययो येन क्षिप्तः शालमलितूलवत् ॥ ७ ॥
 अहमित्यङ्कुरोत्पन्नो ममेति स्कन्धवान् महान् ।
 गृहक्षेत्रोच्चशाखाश्च पुच्छदारादिपल्लवः ॥ ८ ॥
 धनधान्यमहापचो नैककालप्रवर्द्धितः ।

व